# EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

# OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE W KLASACH 1–3

Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Dwujęzycznymi w Szczecinie

*rok szkolny 2026/2027*

**Podstawa prawna i zgodność z polityką oświatową**

- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty – w zakresie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów;
- rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych – z późniejszymi zmianami, w tym zmianami obowiązującymi od 1 września 2026 r.;
- rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej (Dz.U. z 2026 r. poz. 378), ze zmianami;
- podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027, w szczególności w zakresie szkoły wspierającej rozwój ucznia, rozpoznawania indywidualnych potrzeb oraz wykorzystywania oceniania kształtującego i informacji zwrotnej.

Wymagania dla poszczególnych klas stosuje się zgodnie z podstawą programową właściwą dla danego rocznika. W roku szkolnym 2026/2027 klasa I realizuje nową podstawę programową obowiązującą od 1 września 2026 r.; klasy II–III realizują wymagania wynikające z podstawy programowej właściwej dla tych roczników, zgodnie z przepisami przejściowymi.

**1. Założenia oceniania w klasach I–III**

Ocenianie w edukacji wczesnoszkolnej stanowi integralną część procesu uczenia się i służy przede wszystkim rozpoznawaniu postępów ucznia, wspieraniu jego rozwoju, planowaniu dalszej pracy oraz wzmacnianiu motywacji wewnętrznej. Ma charakter wspierający, rozwojowy i dostosowany do wieku oraz indywidualnych możliwości dziecka.

W klasach I–III śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zachowania mają formę opisową, z uwzględnieniem odrębnych przepisów dotyczących religii i etyki. W bieżącej pracy nauczyciel stosuje formy informacji o osiągnięciach przyjęte w szkole i adekwatne do wieku uczniów, bez posługiwania się oceną cyfrową jako podstawowym sposobem komunikowania postępów w edukacji wczesnoszkolnej.

Ocenianie prowadzone jest z uwzględnieniem aktualnej podstawy programowej, indywidualnego tempa rozwoju ucznia, jego możliwości psychofizycznych, potrzeb edukacyjnych oraz warunków, w jakich wykonuje zadanie. Punktem odniesienia są wymagania edukacyjne wynikające z realizowanego programu nauczania, a nie porównywanie ucznia z innymi dziećmi.

Szczególne znaczenie ma wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej, rozwijanie sprawczości ucznia, ciekawości i aktywności poznawczej, współpracy, krytycznego myślenia oraz rozpoznawanie indywidualnych potrzeb dziecka.

**2. Ocenianie bieżące i informacja zwrotna**

Ocenianie bieżące polega na monitorowaniu pracy i rozwoju ucznia oraz przekazywaniu mu informacji, która pomaga w dalszym uczeniu się. W zależności od sytuacji dydaktycznej, wieku dziecka i rodzaju zadania informacja zwrotna może mieć formę:

- ustnej informacji przekazywanej w toku pracy, rozmowy, pochwały, zachęty lub wskazówki do dalszego działania;
- krótkiego komentarza pisemnego, zaznaczenia elementów wykonanych prawidłowo oraz wskazania tego, co wymaga poprawy;
- symbolu graficznego, stempla, znaku umownego lub innej formy wizualnej zrozumiałej dla ucznia;
- rozmowy indywidualnej, podsumowania pracy, samooceny lub oceny koleżeńskiej prowadzonej według zasad ustalonych przez nauczyciela;
- wskazania kolejnego kroku w nauce, jeśli jest to potrzebne i zasadne w danej sytuacji.

Informacja zwrotna nie musi każdorazowo zawierać wszystkich powyższych elementów. Jej zakres i forma wynikają z celu zadania oraz bieżących potrzeb ucznia. Pochwała ustna, krótka wskazówka, gest, symbol graficzny lub rozmowa w toku pracy są pełnoprawnymi formami bieżącego wspierania ucznia.

W procesie oceniania nauczyciel zwraca uwagę nie tylko na efekt końcowy, lecz także na postęp, zastosowaną strategię, samodzielność adekwatną do możliwości dziecka, wytrwałość, podejmowanie prób, korzystanie ze wsparcia i informacji zwrotnej oraz umiejętność poprawiania własnej pracy.

**3. Sposoby rozpoznawania osiągnięć i postępów ucznia**

Osiągnięcia ucznia są rozpoznawane w zróżnicowanych sytuacjach edukacyjnych. Nauczyciel dobiera formy sprawdzania tak, aby umożliwiały uczniowi zaprezentowanie wiedzy i umiejętności na różne sposoby oraz nie ograniczały oceny do jednej formy aktywności.

- bieżąca obserwacja pracy ucznia w sytuacjach indywidualnych, w parach i w grupie;
- prace pisemne i zadania wykonywane podczas zajęć, w tym sprawdziany, krótkie zadania sprawdzające, diagnozy oraz pisanie z pamięci i ze słuchu – stosownie do wieku i etapu edukacyjnego;
- wypowiedzi ustne, rozmowy, opowiadanie, recytacja, zadawanie pytań, wyjaśnianie sposobu rozwiązania oraz prezentowanie efektów pracy;
- działania praktyczne, doświadczenia, projekty, prace techniczne i artystyczne, aktywność ruchowa oraz zadania problemowe;
- portfolio prac ucznia, zeszyty, ćwiczenia i inne wytwory dokumentujące proces uczenia się;
- samoocena, autorefleksja oraz – w miarę potrzeb – informacja koleżeńska prowadzona w bezpiecznej i wspierającej formie.

Wypowiedź ustna nie jest utożsamiana z obowiązkiem występowania na forum klasy. Uczeń może prezentować kompetencje komunikacyjne podczas rozmowy z nauczycielem, pracy w parze lub grupie, krótkiej prezentacji, opowiadania, recytacji albo innej sytuacji adekwatnej do jego wieku, możliwości i potrzeb.

Aktywność ucznia rozumiana jest szeroko. Obejmuje m.in. zaangażowanie w wykonywane zadanie, podejmowanie prób, zadawanie pytań, poszukiwanie rozwiązań, współpracę, dzielenie się

pomysłami, uważne słuchanie, działanie praktyczne, wytrwałość, samodzielne organizowanie pracy i korzystanie z informacji zwrotnej.

Zeszyt i ćwiczenia są narzędziami pracy i dokumentowania procesu uczenia się. Nauczyciel udziela uczniowi wskazówek dotyczących czytelności, organizacji zapisu i staranności, z uwzględnieniem wieku, możliwości grafomotorycznych oraz indywidualnych potrzeb dziecka.

**4. Progi procentowe – zasada wewnętrznego ujednolicenia**

W celu zapewnienia spójności interpretacji wyników pisemnych form sprawdzania osiągnięć nauczyciele klas I–III posługują się wspólnymi progami procentowymi oraz odpowiadającą im sześciostopniową skalą komunikatów stosowaną w szkole. Komunikaty te mogą być przekazywane uczniowi m.in. w formie stempli: „Wspaniale", „Bardzo dobrze", „Dobrze", „Zadowalająco", „Pomyśl", „Popraw się". Progi procentowe mają charakter pomocniczy i służą nauczycielowi do ujednolicenia interpretacji wyniku; nie są ocenami cyfrowymi.

Informacja o osiągnięciach ucznia może być przekazywana poprzez stempel odpowiadający ustalonej skali, komentarz ustny lub pisemny, wskazówkę do dalszej pracy albo inną formę informacji zwrotnej stosowaną przez nauczyciela. Wynik procentowy może być wykorzystywany do analizy osiągnięć, diagnozowania potrzeb i planowania dalszej pracy; nie ma obowiązku przekazywania uczniowi wyniku procentowego.

| **Wynik** | **Poziom interpretacji** | **Przykładowy komunikat dla ucznia** |
|---|---|---|
| 90–100% | poziom bardzo wysoki | Wspaniale! |
| 80–89% | poziom wysoki | Bardzo dobrze! |
| 65–79% | poziom dobry | Dobrze! |
| 50–64% | poziom zadowalający | Zadowalająco. |
| 35–49% | poziom wymagający dalszej pracy | Pomyśl. |
| 0–34% | poziom wymagający wsparcia i uzupełnienia wiadomości lub umiejętności | Popraw się. |

**5. Uzupełnianie braków, diagnoza i wspieranie rozwoju**

W przypadku stwierdzenia braków w wiadomościach lub umiejętnościach nauczyciel wskazuje uczniowi obszary wymagające dalszej pracy oraz, w miarę potrzeb, umożliwia ich uzupełnienie w formie adekwatnej do rodzaju trudności i organizacji pracy w klasie. Uzupełnienie braków może odbywać się podczas bieżącej pracy, dodatkowych ćwiczeń, ponownego wykonania wybranego zadania lub w inny sposób ustalony przez nauczyciela. Dokument nie ustanawia ogólnego obowiązku poprawiania każdej pracy ani prawa do poprawy każdego wyniku.

Diagnozy edukacyjne służą rozpoznaniu poziomu opanowania wiadomości i umiejętności, mocnych stron ucznia oraz obszarów wymagających wsparcia. Ich wyniki wykorzystuje się do planowania pracy dydaktycznej, indywidualizacji, doboru działań wspierających oraz monitorowania postępów. Do interpretacji wyników diagnoz mogą być stosowane wspólne progi procentowe określone w niniejszym dokumencie. Wynik diagnozy ma przede wszystkim charakter informacyjny i diagnostyczny.

Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne i sposób sprawdzania osiągnięć do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia w przypadkach określonych przepisami prawa oraz z uwzględnieniem zaleceń wynikających z dokumentacji ucznia. Przy ocenie uwzględnia się wpływ trudności rozwojowych, niepełnosprawności lub innych szczególnych potrzeb na sposób funkcjonowania dziecka.

**6. Praca własna ucznia poza zajęciami**

Zasady dotyczące prac wykonywanych przez ucznia w czasie wolnym od zajęć dydaktycznych stosuje się zgodnie z aktualnymi przepisami. W klasach I–III nie zadaje się pisemnych ani praktyczno-technicznych prac domowych do wykonania w czasie wolnym, z wyjątkiem ćwiczeń usprawniających motorykę małą przewidzianych w przepisach.

Możliwe są inne formy przygotowania lub utrwalania, które nie są objęte powyższym ograniczeniem, np. czytanie, nauka krótkiego tekstu, obserwacja, przygotowanie materiału do rozmowy lub inne działania zgodne z przepisami i dostosowane do możliwości ucznia. Nauczyciel nie stosuje sankcji za brak pisemnej lub praktyczno-technicznej pracy domowej, której w klasach I–III nie można zadać jako obowiązkowej pracy w czasie wolnym.

**7. Dokumentowanie postępów i informowanie rodziców**

Rodzice są informowani o postępach, trudnościach i szczególnych uzdolnieniach dziecka poprzez formy przyjęte w szkole, w szczególności dziennik elektroniczny, zebrania, konsultacje i rozmowy indywidualne. Częstotliwość i forma kontaktu są adekwatne do potrzeb ucznia oraz sytuacji edukacyjnej.

Ocenę śródroczną uczeń otrzymuje w formie ,,Karty oceny opisowej osiągnięć ucznia" z zakresu edukacji wczesnoszkolnej, języków obcych i zachowania. Indywidualna karta postępów w pracy ucznia jest zestawieniem informacji o poziomie wiadomości i umiejętności ucznia. Kartę otrzymuje rodzic podczas zebrania śródrocznego.

Dokument nie ustanawia obowiązku wysyłania rodzicowi odrębnej wiadomości o każdym sprawdzianie, symbolu, stemplu, komentarzu czy pojedynczym wyniku pracy ucznia. Informacje istotne dla funkcjonowania dziecka, wymagające współpracy z rodzicem lub podjęcia działań wspierających, przekazywane są rodzicom przez nauczyciela.

**Wyniki osiągnięć edukacyjnych z zakresu edukacji wczesnoszkolnej w „Karcie oceny opisowej osiągnięć ucznia" lub w dzienniku elektronicznym określa się w formie opisowej**:

a) **poziom wyróżniający (PWyr.) otrzymuje uczeń, który:**
   - ✓ opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie, a także samodzielnie rozwija własne uzdolnienia;

- ✓ biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy;
- ✓ osiąga sukcesy w konkursach przedmiotowych, zawodach sportowych i innych.

b) **poziom pełny (PP) otrzymuje uczeń, który:**
- ✓ opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie;
- ✓ sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne ujęte w programie nauczania, posiadaną wiedzę potrafi zastosować do rozwiązania zadań i problemów w nowych sytuacjach;

c) **poziom wystarczający (PW) otrzymuje uczeń, który:**
- ✓ nie opanował w pełni wiadomości określonych programem nauczania w danej klasie, ale opanował je na poziomie przekraczającym wymagania zawarte w minimum programowym;
- ✓ poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne;

d) **poziom częściowy (PCZ) otrzymuje uczeń, który:**
- ✓ opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w minimum programowym;
- ✓ rozwiązuje (wykonuje) typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności;

e) **poziom minimalny (PM) otrzymuje uczeń, który:**
- ✓ ma braki w opanowaniu minimum programowego, które nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia minimalnej wiedzy z danego przedmiotu w ciągu dalszej nauki;
- ✓ rozwiązuje zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, najczęściej z pomocą nauczyciela.

**Ocenę roczną** stanowi opis osiągnięć z zakresu obowiązkowych zajęć edukacyjnych oraz zachowania ucznia przedstawiony na świadectwie szkolnym.

## 8. Ocenianie zachowania

Śródroczna i roczna ocena zachowania w klasach I–III ma formę opisową. Powstaje na podstawie systematycznej obserwacji funkcjonowania ucznia w różnych sytuacjach szkolnych, z uwzględnieniem jego wieku, możliwości rozwojowych, indywidualnych potrzeb oraz wpływu ewentualnych trudności lub zaburzeń na zachowanie.

W opisie zachowania uwzględnia się przede wszystkim rozwój ucznia w następujących obszarach:

- odpowiedzialność za własne działania i stopniowe rozwijanie samodzielności;
- respektowanie zasad bezpieczeństwa, zasad obowiązujących w klasie i szkole, a także ogólnoprzyjętych norm społecznych;
- kultura osobista, szacunek dla innych osób i poszanowanie ich granic;

- współpraca, komunikowanie potrzeb, rozwiązywanie konfliktów i reagowanie na sytuacje krzywdzące;
- rozpoznawanie i regulowanie emocji adekwatnie do wieku oraz korzystanie z pomocy osoby dorosłej;
- zaangażowanie w życie klasy i szkoły, podejmowanie inicjatywy i działania na rzecz wspólnoty – adekwatnie do możliwości ucznia;
- dbanie o zdrowie własne i innych oraz odpowiedzialne korzystanie z przestrzeni szkolnej i cyfrowej.

Przy ocenie zachowania uwzględnia się również udział w konkursach, aktywność, wykonywanie dodatkowych prac dla chętnych oraz inne aktywności, które nie są obowiązkiem każdego ucznia. Nieobecności i spóźnienia są analizowane z uwzględnieniem rzeczywistego wpływu i odpowiedzialności ucznia za daną sytuację.

W wyniku prowadzonej przez nauczyciela obserwacji zachowania ucznia odnotowuje się przejawy zachowania na poziomach i przypisuje się im następujące kryteria ocen:

1) **poziom wymagań wysoki – W:**
   a) wszystkie nieobecności i spóźnienia są usprawiedliwione, nie wynikają ze złej woli ucznia;
   b) wzorowo i kulturalnie zachowuje się na przerwach wobec nauczycieli, kolegów, pracowników administracji, na uroczystościach i imprezach szkolnych, podczas wycieczek klasowych;
   c) ubiera się stosownie do okoliczności;
   d) zawsze jest koleżeński wobec rówieśników;
   e) regularnie odrabia prace domowe, ma zawsze potrzebne podręczniki, przybory i materiały potrzebne na zajęcia;
   f) zawsze bierze aktywny udział w zajęciach, zawsze przygotowuje dodatkowe prace dla uczniów chętnych;
   g) pracuje samodzielnie i nigdy nie zakłóca pracy innych dzieci;
   h) nie łamie zasad klasowych;
   i) zawsze zgodnie i odpowiedzialnie pracuje z innymi dziećmi w grupie;
   j) bierze udział w konkursach klasowych, szkolnych i pozaszkolnych;
2) **poziom wymagań bardzo dobry – B:**
   a) wszystkie nieobecności i spóźnienia są usprawiedliwione;
   b) na ogół zachowuje się kulturalnie i bez zarzutu na przerwach wobec nauczycieli, kolegów, pracowników administracji, na uroczystościach i imprezach szkolnych, podczas wycieczek klasowych;
   c) wygląda schludnie, zgodnie z regulaminem szkoły;
   d) jest koleżeński wobec rówieśników; odrabia prace domowe, na ogół ma potrzebne podręczniki przybory szkole i dodatkowe materiały;
   e) na ogół bierze aktywny udział w zajęciach;
   f) nie zakłóca pracy innych dzieci podczas zajęć i zwykle pracuje samodzielnie;

g) sporadycznie nie przestrzega zasad klasowych;
h) na ogół zgodnie współpracuje z innym dziećmi w grupie;

3) **poziom wymagań zadowalający – Z:**
   a) wszystkie nieobecności usprawiedliwione, sporadyczne nieuzasadnione spóźnienia;
   b) na ogół zachowuje się poprawnie;
   c) nie odmawia pomocy kolegom, gdy się do niego zwrócą;
   d) na ogół odrabia prace domowe i ma niezbędne na zajęcia podręczniki i przybory szkolne;
   e) jest mało aktywny na zajęciach, ale swoim zachowaniem nie zakłóca pracy innych dzieci;
   f) czasem łamie te zasady klasowe, których przestrzeganie jest trudne, ze względu na temperament czy cechy osobowości (uczeń nadpobudliwy);
   g) na ogół zgodnie współpracuje z dziećmi w grupie;
4) **poziom wymagań – niski (N):**
   a) nieobecności i spóźnienia ucznia nie zawsze wynikają z ważnych powodów;
   b) czasem zachowuje się niekulturalnie wobec rówieśników i dorosłych, nie zawsze stosownie do sytuacji;
   c) czasem zachowuje się w sposób niekoleżeński wobec rówieśników;
   d) często nie odrabia prac domowych i nie przynosi niezbędnych na lekcje podręczników i przyborów;
   e) jest mało aktywny na zajęciach, swoim zachowaniem zakłóca pracę innym dzieciom;
   f) często łamie zasady klasowe;
   g) niechętnie współpracuje w grupie.

## 9. Specyfika wybranych obszarów edukacji

W edukacji artystycznej, technicznej i ruchowej szczególne znaczenie ma wysiłek wkładany przez ucznia, jego zaangażowanie, postęp, bezpieczeństwo działania oraz możliwości indywidualne. Poziom sprawności fizycznej lub uzdolnień artystycznych sam w sobie nie powinien prowadzić do obniżenia oceny opisowej, jeśli uczeń pracuje adekwatnie do swoich możliwości i realizuje wymagania dostosowane do jego potrzeb.

Testy sprawnościowe realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami służą diagnozowaniu i monitorowaniu rozwoju sprawności, a nie wartościowaniu ucznia poprzez porównywanie jego wyniku z innymi dziećmi.

# WYMAGANIA EDUKACYJNE DLA UCZNIÓW KLAS 1-3

Wymagania edukacyjne stosuje się zgodnie z podstawą programową właściwą dla danego rocznika oraz przepisami przejściowymi obowiązującymi w roku szkolnym 2026/2027.

## Wymagania edukacyjne uczniów klas 1 opracowane na rok szkolny 2026/2027

zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej określoną w rozporządzeniu Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. (Dz.U. z 2026 r. poz. 378)

### Kompetencje fundamentalne

**Kompetencje językowe** – skuteczne porozumiewanie się, rozumienie wypowiedzi i tekstów, tworzenie własnych wypowiedzi ustnych i pisemnych.

**Kompetencje matematyczne** – rozumowanie matematyczne oraz wykorzystywanie pojęć, obliczeń, pomiarów i strategii matematycznych w sytuacjach praktycznych.

**Kompetencje cyfrowe** – celowe, bezpieczne, krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych.

**Kompetencje ruchowe** – świadome rozwijanie sprawności, podejmowanie aktywności fizycznej i kształtowanie zdrowych nawyków.

### Kompetencje przekrojowe

- rozwiązywanie problemów
- krytyczne myślenie
- kreatywne myślenie
- współpraca
- dbanie o innych
- kierowanie sobą
- dbanie o siebie

### Sprawczość ucznia

Uczeń jest stopniowo przygotowywany do podejmowania inicjatywy, dokonywania wyborów, brania odpowiedzialności za własne działania, prezentowania efektów pracy, korzystania z informacji zw-

rotnej, podejmowania autorefleksji oraz współdecydowania w sprawach adekwatnych do jego wieku i możliwości.

## 1. EDUKACJA JĘZYKOWA – POLONISTYCZNA

Komunikacja:

1. uważnie słucha wypowiedzi innych osób, poleceń, instrukcji i krótkich tekstów oraz adekwatnie na nie reaguje;
2. uczestniczy w rozmowie w parze i w grupie: słucha rozmówcy, czeka na swoją kolej, zabiera głos zgodnie z ustalonymi zasadami;
3. wypowiada się na temat własnych doświadczeń, wydarzeń, ilustracji, wysłuchanego lub przeczytanego tekstu, budując proste, sensowne i coraz bardziej spójne wypowiedzi;
4. zadaje pytania związane z rozmową, poleceniem lub sytuacją zadaniową oraz prosi o wyjaśnienie, gdy czegoś nie rozumie;
5. informuje o faktach, własnych potrzebach i emocjach; potrafi poprosić o pomoc;
6. wyraża własną opinię i preferencje z poszanowaniem wypowiedzi innych osób;
7. stosuje podstawowe zwroty grzecznościowe i dostosowuje sposób wypowiedzi do sytuacji;
8. wykorzystuje mowę do wspólnego działania, dzielenia się pomysłami i prezentowania efektów pracy.

Odkrywanie i używanie języka – słuchanie i mówienie:

9. rozumie sens krótkich wypowiedzi, opowiadań, wierszy, poleceń i instrukcji;
10. odtwarza z pamięci krótkie teksty, recytuje wiersze i rymowanki;
11. porządkuje zdarzenia i opowiada je z zachowaniem podstawowego następstwa czasowego;
12. opisuje osobę, przedmiot, zwierzę, roślinę, ilustrację lub sytuację, posługując się poznanym słownictwem;
13. tworzy krótkie opowiadania ustne, także na podstawie historyjki obrazkowej;
14. bawi się słowem, tworzy proste rymy, zagadki i krótkie teksty według własnego pomysłu.

Czytanie i odbiór tekstów:

15. zna litery alfabetu wprowadzane zgodnie z przyjętym programem nauczania i dokonuje analizy oraz syntezy głoskowej i sylabowej;

16. czyta sylaby, wyrazy, zdania oraz krótkie teksty drukowane i pisane, w tempie odpowiednim do swoich możliwości;
17. stopniowo rozwija technikę czytania głośnego i cichego ze zrozumieniem;
18. wyszukuje w krótkim tekście informacje podane wprost;
19. rozpoznaje bohaterów i podstawowe zdarzenia w utworze oraz ustala ich kolejność;
20. odróżnia w prostych przykładach elementy realistyczne od fantastycznych;
21. wypowiada się o zachowaniu bohaterów i podejmuje próbę uzasadnienia swojej oceny;
22. korzysta z książek i innych tekstów kultury jako źródła wiedzy, przeżyć i inspiracji.

Pisanie i tworzenie wypowiedzi pisemnych:

23. pisze czytelnie poznane litery, wyrazy i zdania, zachowując właściwy kierunek pisania, kształt liter i odstępy między wyrazami;
24. przepisuje krótkie teksty drukowane i pisane;
25. pisze z pamięci poznane wyrazy i krótkie zdania; podejmuje próby pisania ze słuchu w zakresie opracowanego materiału;
26. układa i zapisuje proste zdania oraz krótkie wypowiedzi na podany lub samodzielnie wybrany temat;
27. podejmuje próby tworzenia prostych tekstów użytkowych, np. życzeń, zaproszenia, krótkiej wiadomości;
28. stosuje wielką literę na początku zdania oraz w poznanych imionach, nazwiskach i nazwach własnych;
29. stosuje kropkę, znak zapytania i wykrzyknik na końcu odpowiednich zdań;
30. dba o czytelność i estetykę zapisu oraz podejmuje próbę samodzielnego poprawiania wskazanych błędów.

Świadomość językowa:

31. rozpoznaje głoskę, literę, sylabę, wyraz i zdanie;
32. rozróżnia samogłoski i spółgłoski w zakresie poznanego materiału;
33. dzieli wyrazy na sylaby i głoski oraz łączy głoski i sylaby w wyrazy;
34. rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące na podstawie ich funkcji i znaków kończących;

35. wzbogaca słownictwo, dostrzega wyrazy o znaczeniu podobnym i przeciwnym oraz tworzy proste rodziny wyrazów;
36. korzysta z języka w sposób uważny i życzliwy, dostrzegając, że słowa mogą wpływać na innych.

## 2. EDUKACJA MATEMATYCZNA

Liczby i działania:

37. przelicza obiekty, porządkuje liczby i posługuje się liczbami w zakresie co najmniej 20, a w sytuacjach praktycznych stopniowo rozszerza zakres liczbowy;
38. odczytuje i zapisuje liczby cyframi oraz rozumie znaczenie miejsca cyfry w liczbie dwucyfrowej w poznanym zakresie;
39. porównuje liczby i stosuje znaki <, >, =;
40. liczy w przód i wstecz od wskazanej liczby, także według prostych reguł;
41. rozumie dodawanie i odejmowanie jako działania opisujące sytuacje praktyczne;
42. dodaje i odejmuje w pamięci w poznanym zakresie, wykorzystując własne strategie;
43. rozpoznaje liczby parzyste i nieparzyste w poznanym zakresie;
44. znajduje brakujący element w prostych równościach z okienkiem;
45. sprawdza poprawność wyniku, korzystając z konkretów, rysunku, działania odwrotnego lub innej znanej strategii.

Rozwiązywanie problemów i rozumowanie:

46. dostrzega problem matematyczny w sytuacji praktycznej i wskazuje potrzebne dane;
47. rozwiązuje proste zadania tekstowe, przedstawiając rozwiązanie za pomocą konkretów, rysunku, piktogramu, działania lub innego wybranego sposobu;
48. tworzy własną strategię rozwiązania prostego problemu i potrafi opowiedzieć, jak doszedł do wyniku;
49. porównuje różne sposoby rozwiązania i podejmuje próbę oceny ich poprawności;
50. układa proste zadania do ilustracji, działania lub sytuacji z życia codziennego;
51. dostrzega, kontynuuje i tworzy proste rytmy oraz regularności;
52. klasyfikuje obiekty według jednej lub kilku cech i wyjaśnia przyjęte kryterium;
53. rozwija myślenie strategiczne podczas gier planszowych, kościanych i logicznych.

Przestrzeń i figury:

54. określa wzajemne położenie osób i przedmiotów w przestrzeni i na płaszczyźnie, posługując się właściwymi określeniami;
55. rozpoznaje i nazywa koło, trójkąt, kwadrat i prostokąt oraz odnajduje te kształty w otoczeniu;
56. układa i przekształca figury z elementów, patyczków, klocków lub papieru;
57. dostrzega prostą symetrię w otoczeniu i na rysunkach;
58. posługuje się pojęciami pion, poziom i skos.

Miary i matematyka w codzienności

59. mierzy długość odcinków i przedmiotów oraz posługuje się centymetrem;
60. porównuje długość, masę i pojemność; wykonuje proste pomiary i szacunki;
61. waży przedmioty i posługuje się pojęciem kilogram; odmierza płyny i posługuje się pojęciem litr;
62. odczytuje pełne godziny na zegarze i posługuje się pojęciami związanymi z następstwem czasu;
63. rozpoznaje podstawowe monety i banknoty używane w Polsce i wykonuje proste obliczenia pieniężne w sytuacjach zakupowych;
64. odróżnia w prostych sytuacjach potrzebę od zachcianki i rozumie sens oszczędzania;
65. wykorzystuje matematykę w codziennych sytuacjach, np. podczas planowania, zakupów, zabawy, pomiarów i organizowania czasu.

## 3. EDUKACJA PRZYRODNICZA

Świat organizmów i człowiek:

66. rozpoznaje i nazywa wybrane rośliny i zwierzęta występujące w najbliższym otoczeniu;
67. wskazuje podstawowe potrzeby roślin, zwierząt i człowieka oraz dostrzega zależność organizmów od warunków środowiska;
68. prowadzi proste obserwacje wzrostu i rozwoju roślin oraz opiekuje się roślinami;
69. rozpoznaje podstawowe części ciała i wybrane narządy człowieka oraz zna proste zasady dbania o zdrowie, higienę, ruch i odpoczynek;
70. rozumie, że wszystkie organizmy żywe wymagają szacunku i ochrony.

Środowisko, pogoda i odpowiedzialność:

71. rozpoznaje podstawowe elementy najbliższego środowiska przyrodniczego i wybrane ekosystemy, np. las, łąkę, pole, park, zbiornik wodny;
72. obserwuje pogodę i zmiany zachodzące w przyrodzie w kolejnych porach roku;
73. dobiera ubiór i zachowanie do warunków pogodowych;
74. rozpoznaje przykłady pozytywnego i negatywnego wpływu człowieka na przyrodę;
75. segreguje odpady, oszczędza wodę i energię, nie marnuje żywności oraz uzasadnia sens takich działań;
76. podejmuje proste działania na rzecz najbliższego środowiska.

Warsztat przyrodnika:

77. zadaje pytania dotyczące obserwowanych zjawisk i obiektów przyrodniczych;
78. pod kierunkiem nauczyciela planuje i przeprowadza proste obserwacje, doświadczenia i badania;
79. zbiera i porządkuje proste dane, dokumentuje obserwacje rysunkiem, symbolem, tabelą lub krótką notatką;
80. na podstawie obserwacji podejmuje próbę formułowania wniosków;
81. korzysta w bezpieczny sposób z prostych narzędzi badawczych, np. lupy, termometru, kompasu, mapy, globusa;
82. prowadzi obserwacje w sposób nieszkodzący przyrodzie.

Bezpieczeństwo w kontakcie z przyrodą:

83. rozpoznaje podstawowe zagrożenia związane z pogodą, ruchem drogowym, nieznanymi roślinami i zwierzętami oraz substancjami;
84. zna zasady bezpiecznego zachowania podczas wyjść terenowych i kontaktu z przyrodą;
85. wie, że w sytuacji zagrożenia należy zwrócić się o pomoc do osoby dorosłej lub odpowiednich służb.

## 4. EDUKACJA SPOŁECZNA

Kompetencje osobiste – kierowanie sobą i dbanie o siebie:

86. rozpoznaje i nazywa swoje emocje oraz podstawowe potrzeby;
87. komunikuje swoje potrzeby w sposób akceptowalny społecznie i potrafi poprosić o pomoc;
88. rozpoznaje swoje mocne strony i zauważa własne postępy;
89. podejmuje prostą samoocenę swojej pracy i zachowania, korzystając z informacji zwrotnej nauczyciela i rówieśników;
90. podejmuje próby poprawiania swojej pracy i wytrwale dąży do zakończenia rozpoczętego zadania;
91. zna i stosuje proste sposoby radzenia sobie z napięciem, porażką i trudnymi emocjami;
92. rozpoznaje sytuacje naruszające jego granice i wie, do kogo zwrócić się o pomoc.

Relacje i współpraca:

93. identyfikuje się z rodziną, klasą, szkołą i społecznością lokalną;
94. współtworzy i respektuje zasady obowiązujące w klasie oraz rozumie konsekwencje własnego zachowania;
95. współpracuje w parze i w grupie, podejmuje przydzieloną rolę, dzieli się zadaniami i materiałami;
96. zgłasza własne pomysły i respektuje wspólnie podjęte decyzje;
97. rozpoznaje emocje i potrzeby innych osób oraz reaguje życzliwie i empatycznie;
98. oferuje pomoc osobie, która jej potrzebuje;
99. podejmuje próby pokojowego rozwiązywania prostych konfliktów;
100. rozpoznaje zachowania krzywdzące, przemoc i wykluczanie oraz wie, że należy im się przeciwstawiać i szukać pomocy dorosłego;
101. szanuje różnorodność ludzi i nie ocenia innych na podstawie ich wyglądu, pochodzenia, sprawności czy sytuacji.

Wspólnota, obywatelskość i kultura:

102. zna nazwę swojej miejscowości i regionu oraz rozpoznaje wybrane charakterystyczne miejsca najbliższej okolicy;
103. rozpoznaje Polskę na mapie, zna nazwę stolicy oraz podstawowe symbole państwowe: flagę, godło i hymn;
104. zachowuje się z szacunkiem podczas słuchania lub śpiewania hymnu;

105. rozpoznaje wybrane święta i tradycje rodzinne, lokalne i narodowe;
106. zna patrona szkoły i potrafi podać podstawowe informacje na jego temat;
107. rozumie, że ludzie pełnią różne role społeczne i wykonują różne zawody;
108. uczestniczy w działaniach na rzecz klasy i szkoły, adekwatnie do swoich możliwości;
109. rozumie podstawowe pojęcia związane z pieniędzmi: zakup, cena, płatność, oszczędzanie; odróżnia potrzebę od zachcianki.

## 5. EDUKACJA ARTYSTYCZNA

Percepcja i odbiór sztuki:

110. uważnie obserwuje dzieła plastyczne, ilustracje, fotografie, obiekty i otoczenie oraz wypowiada się o swoich spostrzeżeniach;
111. rozpoznaje i nazywa podstawowe środki plastyczne: linię, kształt, barwę, fakturę;
112. rozpoznaje wybrane dziedziny sztuki, np. malarstwo, rzeźbę, architekturę, muzykę i teatr;
113. słucha krótkich utworów muzycznych i określa ich nastrój, tempo, dynamikę oraz własne odczucia;
114. rozpoznaje wybrane instrumenty muzyczne oraz odróżnia wykonanie solowe i zespołowe;
115. uczestniczy w wydarzeniach kulturalnych odpowiednich do wieku i zachowuje się zgodnie z zasadami obowiązującymi w danym miejscu.

Twórczość plastyczna i działania artystyczne:

116. rysuje, maluje, wydziera, wycina, składa, lepi, konstruuje i łączy różne materiały;
117. wykonuje prace według instrukcji oraz według własnego pomysłu;
118. wykorzystuje działania plastyczne do wyrażania przeżyć, emocji, pomysłów i obserwacji;
119. tworzy proste rekwizyty, dekoracje, elementy scenografii i prace użytkowe;
120. podejmuje twórcze działania indywidualnie i we współpracy z innymi;
121. prezentuje własną pracę, mówi o swoim pomyśle i z szacunkiem odnosi się do prac innych.

Muzyka, ruch i ekspresja:

122. śpiewa piosenki dziecięce, okolicznościowe i wybrane pieśni patriotyczne w naturalnej skali głosu;
123. rozpoznaje hymn państwowy i zachowuje właściwą postawę podczas jego wykonywania;

124. odtwarza proste rytmy za pomocą gestodźwięków i instrumentów perkusyjnych;
125. reaguje ruchem na tempo, dynamikę, rytm i nastrój muzyki;
126. uczestniczy w zabawach muzyczno-ruchowych i prostych układach tanecznych;
127. improwizuje ruchem, głosem, rytmem i dźwiękiem;
128. współpracuje z innymi podczas wspólnego muzykowania i działań teatralnych;
129. odgrywa proste scenki inspirowane literaturą, muzyką i wydarzeniami z życia codziennego.

## 6. EDUKACJA TECHNICZNA I INFORMATYCZNA

Bezpieczeństwo i higiena:

130. zna podstawowe numery alarmowe i wie, w jakich sytuacjach należy z nich korzystać;
131. potrafi w prosty sposób wezwać pomoc i przekazać podstawowe informacje o zdarzeniu;
132. zna podstawowe zasady udzielania pierwszej pomocy odpowiednie do wieku i możliwości, w tym zasadę dbania najpierw o własne bezpieczeństwo;
133. reaguje na komunikaty i sygnały bezpieczeństwa, zna podstawowe zasady ewakuacji;
134. stosuje zasady bezpieczeństwa w szkole, podczas wyjść i w ruchu drogowym;
135. przygotowuje i porządkuje miejsce pracy oraz bezpiecznie posługuje się nożyczkami, klejem i innymi prostymi narzędziami;
136. zna podstawowe zasady higieny cyfrowej i ergonomii podczas korzystania z urządzeń.

Projektowanie i konstruowanie:

137. planuje prostą pracę techniczną, dobiera materiały i kolejność czynności;
138. wykonuje przedmioty użytkowe, dekoracyjne i proste modele z różnych materiałów;
139. łączy materiały poznanymi sposobami i posługuje się narzędziami odpowiednio do ich przeznaczenia;
140. realizuje pracę według instrukcji oraz podejmuje próby tworzenia według własnego projektu;
141. oszczędnie gospodaruje materiałami i dostrzega możliwość ich ponownego wykorzystania;
142. kończy rozpoczętą pracę, prezentuje jej efekt i potrafi powiedzieć, co się udało oraz co można poprawić.

Myślenie algorytmiczne i kompetencje cyfrowe:

143. układa obrazki, czynności i polecenia w logicznej kolejności;

144. tworzy i wykonuje proste instrukcje oraz algorytmy dotyczące codziennych czynności;
145. rozwiązuje proste zagadki logiczne i zadania wymagające przewidywania kolejnych kroków;
146. programuje wizualnie proste sekwencje poleceń w środowisku dostosowanym do wieku;
147. korzysta z podstawowych funkcji urządzeń cyfrowych i wybranych aplikacji edukacyjnych;
148. tworzy proste materiały cyfrowe, np. rysunek, krótki tekst lub prostą prezentację efektów pracy;
149. wie, że informacje w Internecie i treści generowane przez narzędzia cyfrowe nie zawsze są prawdziwe i wymagają sprawdzenia z pomocą osoby dorosłej;
150. chroni swoje dane i wizerunek, nie udostępnia obcym osobom informacji prywatnych i wie, że w sytuacji niepokojącej powinien zwrócić się do zaufanej osoby dorosłej;
151. stosuje podstawowe zasady kulturalnej komunikacji w środowisku cyfrowym.

## 7. WYCHOWANIE FIZYCZNE – ROZWIJANIE KOMPETENCJI RUCHOWYCH

Zdrowie, aktywność i bezpieczeństwo:

152. dba o higienę osobistą i samodzielnie przygotowuje się do zajęć ruchowych;
153. dobiera strój do rodzaju aktywności, miejsca zajęć i pogody;
154. rozumie znaczenie codziennego ruchu, odpoczynku, snu, zdrowego odżywiania i kontaktu z przyrodą;
155. przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas ćwiczeń, zabaw, gier oraz aktywności na świeżym powietrzu;
156. respektuje reguły zabaw i gier, zasady fair play oraz prawo innych do własnego tempa rozwoju i poziomu sprawności;
157. współpracuje z innymi podczas zabaw i aktywności ruchowych.

Sprawność fizyczna:

158. chodzi, maszeruje i biega ze zmianą kierunku i tempa;
159. wykonuje skoki i podskoki obunóż i jednonóż, w miejscu i w ruchu;
160. pokonuje proste tory przeszkód, czołga się, wspina na bezpiecznych wysokościach i wykonuje ćwiczenia zwinnościowe;
161. rzuca, podaje, chwyta, toczy i odbija piłkę lub inne przybory w prostych zadaniach ruchowych;

162. utrzymuje równowagę w pozycjach statycznych i dynamicznych;
163. wykonuje ćwiczenia kształtujące prawidłową postawę ciała;
164. wykonuje proste ćwiczenia rytmiczne przy muzyce;
165. uczestniczy w zabawach i grach ruchowych oraz prostych grach zespołowych, wykorzystując dostępny sprzęt sportowy w sposób bezpieczny.

Podstawa prawna i źródło opracowania:

Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2026 r. poz. 378), w szczególności załącznik nr 2 – I etap edukacyjny (klasy I–III), edukacja wczesnoszkolna.

## KLASA II

### 1. EDUKACJA POLONISTYCZNA

**Mówienie.** Uczeń:

166. swobodnie i poprawnie wypowiada się na różne tematy, używając zdań złożonych;
167. uczestniczy w rozmowach na tematy związane z życiem rodzinnym i szkolnym;
168. wypowiada się na temat omawianego tekstu literackiego;
169. opisuje zaistniałe wydarzenia i potrafi je zrelacjonować;
170. nadaje tytuły ilustracjom do omawianych tekstów;
171. formułuje odpowiedzi na zadane pytania;
172. omawia i opowiada historyjki obrazkowe, potrafi samodzielnie wymyślić ich zakończenie;
173. poprawnie opisuje osoby i przedmioty z otoczenia lub przedstawione na ilustracjach;
174. formułuje życzenia i zaproszenia;
175. konstruuje własne wypowiedzi, biorąc udział w scenkach dramowych i autoprezentacjach;
176. stara się dbać o kulturę wypowiedzi: dostosowuje ton głosu do sytuacji, odpowiada na zadawane pytania i zadaje pytania, używając odpowiednich zwrotów grzecznościowych;
177. recytuje z pamięci wiersze i piosenki.

**Słuchanie.** Uczeń:

178. słucha ze zrozumieniem złożonych poleceń;
179. wykonuje polecenia wypowiedziane przez nauczyciela i kolegów;
180. słucha ze zrozumieniem i w skupieniu odpowiednich do wieku wierszy, opowiadań i innych utworów literackich (czytanych przez nauczyciela, słuchanych z płyty cd);
181. aktywnie uczestniczy w rozmowach, zabiera głos w kulturalny sposób.

**Pisanie.** Uczeń:

182. pisze czytelnie, kształtnie i płynnie;
183. potrafi utrzymać prawidłowo tempo pisania;
184. przepisuje proste zdania i proste teksty;
185. potrafi rozwijać zdania oraz układa i zapisuje spójne, poprawne zdania;
186. uzupełnia proste zdania z lukami;
187. dokonuje przekształceń tekstów;
188. zapisuje wyrazy i zdania ze słuchu uwzględnieniem poznanego słownictwa;
189. poprawnie przepisuje zdania i krótkie teksty ze słuchu i z pamięci;
190. stara się samodzielnie układać i poprawnie zapisywać życzenia, zaproszenia, listy prywatne, krótkie opisy, kilkuzdaniowe wypowiedzi na określony temat;
191. bierze udział w zbiorowym układaniu różnych form pisemnych;
192. dba o estetykę i poprawność graficzną pisma;
193. prawidłowo dobiera wyrazy zdrobniałe i o znaczeniu przeciwstawnym;
194. w miarę samodzielnie wykonuje proste zadania domowe.

**Czytanie i opracowywanie tekstów.** Uczeń:

195. samodzielnie czyta omawiany tekst: wyrazami i zdaniami, poprawnie, płynnie, w miarę wyraziście;
196. odczytuje samodzielnie nowy tekst: wyrazami i zdaniami, poprawnie, w miarę płynnie;
197. czyta i rozumie teksty odpowiednie dla jego wieku;
198. odnajduje proste informacje w tekście i wyciąga wnioski;
199. rozpoznaje w tekście formy literackie takie jak życzenia, zaproszenia, zawiadomienia;
200. czyta tekst z podziałem na role, wyodrębnia dialog w tekście;

201. pod kierunkiem nauczyciela analizuje utwory dla dzieci: ustala kolejność wydarzeń, rozpoznaje bohaterów, ocenia ich postępowanie i uzasadnia swoje opinie, określa czas i miejsce akcji utworu; potrafi ciekawie interpretować teksty, uczestniczy w ich inscenizowaniu;
202. przejawia wrażliwość estetyczną i rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi; zapoznaje się z różnymi tekstami literackimi: opowiadaniem, baśnią, legendą, wierszem;
203. uczy się korzystać ze zbiorów bibliotecznych (w tym słowników).

**Gramatyka.** Uczeń:

204. ze zrozumieniem posługuje się określeniami: „wyraz”, „głoska”, „litera”, „sylaba”, „zdanie”;
205. zna i rozróżnia samogłoski i spółgłoski;
206. potrafi dokonać analizy i syntezy sylabowej;
207. liczy głoski i litery w prostych wyrazach;
208. oddziela wyrazy w zdaniu i zdania w tekście;
209. rozumie pojęcie „zdanie”, rozróżnia zdania pytające, rozkazujące, oznajmujące.

**Ortografia i interpunkcja.** Uczeń:

210. zna alfabet, ustala kolejność wyrazów ze względu na pierwszą literę;
211. potrafi powiedzieć, jakie jest zastosowanie przecinka przy wyliczaniu;
212. wie, że w zależności od rodzaju zdania, na końcu stawia się następujące znaki przestankowe: kropkę, znak zapytania, wykrzyknik;
213. zapisuje wielką literą: imiona i nazwiska, nazwy miast i państw, nazwy gór i rzek;
214. wskazuje podobieństwa w zapisywaniu spółgłosek miękkich;
215. poprawnie zapisuje spółgłoski miękkie: zapisywanie wyrazów z dwuznakami oraz ze znakiem diakrytycznym;
216. dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną podczas pisania z pamięci i ze słuchu;
217. korzysta z ilustrowanych słowników;
218. stosuje popularne skróty przy adresowaniu.

**2. EDUKACJA MATEMATYCZNA.** Uczeń:

219. odczytuje i zapisuje liczby od 0 do 100;

220. liczy w przód i w tył po jeden i po dziesięć w zakresie 100;
221. potrafi przyporządkować liczbę do konkretnych elementów w zbiorze;
222. porównuje liczby w zakresie 100, używając określeń: „większa”, „mniejsza”, „równa”, stosuje znaki: =,<,>;
223. wskazuje liczby parzyste i nieparzyste w zakresie 100;
224. numeruje piętra, ludzi w kolejce, rzędy, wagony w pociągu, przedmioty ustawione w szeregu (rozumie porządkowy aspekt liczby);
225. dodaje i odejmuje liczby w zakresie 20 z przekroczeniem progu;
226. dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 bez przekroczenia progu;
227. wie, że dodawanie i odejmowanie to działania odwrotne (sprawdza wynik dodawania za pomocą odejmowania i odwrotnie);
228. stosuje przemienność dodawania (wie, że kolejność dodawania składników nie ma wpływu na wynik);
229. mnoży i dzieli liczby w zakresie 30;
230. wie, że mnożenie i dzielenie to działania wzajemnie odwrotne (sprawdza wynik dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie);
231. stosuje przemienność mnożenia (wie, że kolejność mnożenia czynników nie ma wpływu na wynik);
232. rozwiązuje łatwe równania z niewiadomą w postaci okienka (wspomagane rysunkami lub konkretami);
233. rozwiązuje jednodziałaniowe zadania z treścią (wspomagane konkretami lub rysunkami);
234. rysuje ilustracje do zadań z treścią;
235. układa pytania do treści zadań;
236. wskazuje i poprawia proste błędy w treści zadań;
237. rozwiązuje zadania na porównywanie różnicowe;
238. rozpoznaje figury geometryczne: koło, trójkąt, kwadrat, prostokąt, rysuje je po śladzie i samodzielnie;
239. wie, że kwadrat to szczególny przypadek prostokąta;

240. mierzy długość przedmiotów za pomocą linijki, miarę wyraża w centymetrach i milimetrach; rozpoznaje, mierzy i rysuje odcinki, długość wyraża w centymetrach i milimetrach;
241. porównuje długości, używając odpowiednich określeń i znaków;
242. waży przedmioty, wagę wyraża w gramach, dekagramach i kilogramach (nie zamieniając jednostek); porównuje wagę przedmiotu, używając określeń: „cięższy", „lżejszy", „waży tyle samo", stosuje znaki (=,<,>) pomiędzy wartościami wagi wyrażonymi w tych samych jednostkach;
243. próbuje szacować różne wartości wagi: samochód, człowiek, piórko itp.;
244. odmierza płyny (litr, pół litra, ćwierć litra);
245. wykonuje proste obliczenia, dotyczące wagi i pojemności;
246. rozpoznaje monety o wartości: 10 groszy, 20 groszy, 50 groszy, 1 złoty, 2 złote, 5 złotych oraz banknoty: 10 złotych, 20 złotych, 50 złotych, 100 złotych;
247. zna wartość pieniędzy (potrafi dobierać monety o niższym nominale tak, aby stanowiły wartość monety, czy banknotu o wyższym nominale, potrafi wybrać monety, którymi może zapłacić za dany produkt, potrafi obliczyć resztę, którą powinien otrzymać, płacąc zadany produkt, porównuje wartości monet i banknotów, używając odpowiednich słów i znaków);
248. odczytuje i zapisuje liczby w systemie rzymskim od I do XII, wie w jakich przypadkach używa się takich liczb (miesiące, piętra);
249. zna nazwy pór roku, miesięcy, dni tygodnia i potrafi je zapisywać;
250. wykonuje proste obliczenia kalendarzowe i zegarowe.

**3. EDUKACJA PRZYRODNICZA I SPOŁECZNA.** Uczeń:

251. zna budowę roślin i warunki ich życia;
252. opisuje życie w ekosystemie: lasu, ogrodu, parku, łąki;
253. prowadzi proste uprawy (rozmnaża, sadzi, hoduje rośliny);
254. dokonuje obserwacji i doświadczeń przyrodniczych;
255. rozpoznaje i wymienia nazwy zwierząt typowych dla wybranych regionów polski oraz egzotycznych;
256. pomaga zwierzętom przetrwać zimę;

257. wie, czym grozi kontakt z chorymi i niebezpiecznymi zwierzętami;
258. zna i rozumie zagrożenia przyrody, wynikające z działalności człowieka (zatruwanie wody i powietrza, wyrzucanie odpadów, pożar);
259. zna znaczenie wody dla życia ludzi, zwierząt i roślin;
260. podejmuje działania na rzecz ochrony przyrody;
261. wymienia zjawiska atmosferyczne w danych porach roku, umie obserwować i analizować zjawiska przyrody, dostrzega zmiany w zależności od pór roku;
262. umie wskazać główne kierunki na mapie;
263. rozróżnia i nazywa wybrane znaki drogowe.

**4. EDUKACJA SPOŁECZNA.** Uczeń:

264. potrafi wyjaśnić prawa i obowiązki ucznia, stara się je respektować;
265. aktywnie uczestniczy w życiu szkoły;
266. wie, gdzie i w jaki sposób organizować bezpieczne zabawy;
267. kultywuje tradycje rodzinne;
268. stara się być dobrym sąsiadem (chętnie służy pomocą, szanuje prawo do odpoczynku);
269. zna i stosuje zasady dobrego zachowania się wobec dorosłych i rówieśników;
270. umie powiadomić o wypadku lub innym zagrożeniu;
271. wie, jakie zagrożenia mogą być ze strony ludzi i potrafi o nich powiadomić dorosłych;
272. zna zasady zachowania się w różnych miejscach publicznych: w środkach komunikacji publicznej, na poczcie, w sklepie;
273. wie, że wszyscy ludzie są równi wobec prawa, niezależnie od koloru skóry, wyglądu, wyznawanej religii i statusu społecznego, jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości i tradycji kulturowej; zna i szanuje symbole narodowe: flagę, godło, hymn Polski.

**5. EDUKACJA PLASTYCZNO-TECHNICZNA.** Uczeń:

274. potrafi rozpoznać i nazwać wybrane dziedziny sztuki: malarstwo, rzeźbę, grafikę;
275. nazywa podstawowe zabytki architektury Polski;
276. rozumie pojęcia: „pejzaż”, „portret”, „martwa natura”, „pomnik”;

277. rozpoznaje charakterystyczne motywy ludowe regionów polski;
278. umie wskazać czynności i narzędzia związane z poszczególnymi dziedzinami sztuki;
279. podejmuje działania twórcze, dzięki którym doskonali umiejętności;
280. wykonuje kompozycje płaskie i przestrzenne według instrukcji lub według własnego pomysłu;
281. planuje kolejne czynności i dobiera potrzebne materiały oraz narzędzia;
282. rozpoznaje różne środki transportu;
283. rozpoznaję wybrane urządzenia techniczne.

**6. EDUKACJA MUZYCZNA.** Uczeń:

284. zna piosenki;
285. realizuje rytmy za pomocą gestów, ruchu i gry na instrumentach;
286. reaguje na zmiany tempa, dynamiki;
287. zna podstawowe kroki wybranych tańców ludowych;
288. aktywnie słucha muzyki;
289. rozpoznaje melodie, rytm, akompaniament;
290. słucha muzyki i określa charakter utworów, odróżnia wykonanie solowe od wykonania zespołowego;
291. rozpoznaje instrumenty muzyczne;
292. gra na wybranych instrumentach muzycznych, akompaniuje oraz improwizuje.

**7. EDUKACJA INFORMATYCZNA.** Uczeń:

293. Korzysta z odpowiednich do jego wieku programów edukacyjnych;
294. Zna zagrożenia wynikające z korzystania z komputera, Internetu;
295. Pisze i odczytuje proste teksty;
296. Wykonuje proste zadania.

**8. WYCHOWANIE FIZYCZNE.** Uczeń:

297. realizuje marszobiegi, biega slalomem omijając przeszkody;

298. skacze obunóż i jednonóż przez przeszkody;
299. potrafi przejść po ławeczce, przeciąga szarfę wzdłuż ciała;
300. wykonuje ćwiczenia wzmacniające mięśnie brzucha i lędźwi;
301. przyjmuje pozycje wyjściowe i ustawienia do ćwiczeń;
302. kozłuje piłkę, podaje piłkę między partnerami, trafia małą piłką do celu;
303. bierze udział w zawodach sportowych i stara się radzić sobie z przegraną.

## KLASA III

### 1. EDUKACJA POLONISTYCZNA

**Mówienie.** Uczeń:

304. wypowiada się w różnych formach, potrafi ułożyć kilkuzdaniową wypowiedź na dany temat;
305. dba o umiejętny dobór właściwych form komunikowania się w różnych sytuacjach społecznych;
306. uczestniczy w rozmowach: prezentuje własne zdanie, potrafi je uzasadnić;
307. poszerza struktury składniowe oraz zakres słownictwa, wykorzystując omawiane treści nauczania;
308. nadaje tytuły ilustracjom do omawianych tekstów;
309. omawia i opowiada historyjki obrazkowe, analizuje postępowanie bohaterów i potrafi je ocenić; samodzielnie opowiada przeczytane i wysłuchane teksty;
310. tworzy dialogi w scenkach dramowych i autoprezentacjach;
311. konstruuje własne wypowiedzi, biorąc udział w scenkach dramowych i autoprezentacjach;
312. odtwarza teksty z pamięci: wiersze, piosenki, fragmenty prozy, odpowiednio intonując i uwzględniając zasady interpunkcji;
313. stara się dbać o kulturę wypowiedzi: poprawnie artykułuje głoski, stosuje pauzy, właściwą intonację przy wypowiadaniu różnego rodzaju zdań.

**Słuchanie.** Uczeń:

314. słucha ze zrozumieniem poleceń składających się ze zdań wielokrotnie złożonych;
315. uważnie słucha wypowiedzi innych i potrafi wykorzystać przekazane informacje;
316. wykonuje złożone polecenia wypowiedziane przez nauczyciela i kolegów;

317. słucha ze zrozumieniem i w skupieniu odpowiednich do wieku wierszy, opowiadań, piosenek i innych utworów literackich, w tym dłuższych fragmentów lektur (czytanych przez nauczyciela, słuchanych z płyty cd);
318. aktywnie uczestniczy w rozmowach, potrafi odnieść się do wypowiedzi innych.

**Pisanie.** Uczeń:

319. pisze czytelnie, kształtnie i płynnie;
320. przepisuje zdania złożone i dłuższe teksty;
321. poprawnie rozmieszcza tekst na stronie;
322. uzupełnia zdania z lukami;
323. poprawnie przepisuje ze słuchu i z pamięci zdania proste i złożone oraz krótkie teksty;
324. samodzielnie, poprawnie układa i zapisuje życzenia, zaproszenia, listy prywatne, krótkie opisy, krótkie opowiadania, kilkuzdaniowe wypowiedzi na dowolny temat (na podstawie opracowanych tekstów oraz twórcze);
325. stara się dbać o estetykę i poprawność graficzną pisma;
326. prawidłowo dobiera wyrazy o znaczeniu przeciwstawnym i bliskoznacznym;
327. samodzielnie wykonuje pisemne zadania domowe.

**Czytanie i opracowywanie tekstów.** Uczeń:

328. potrafi samodzielnie, wyraziście i z zachowaniem ekspresji czytać omawiany tekst;
329. potrafi samodzielnie, wyraziście i z zachowaniem ekspresji odczytać nowy tekst;
330. odnajduje w tekście informacje oraz fragmenty na określone tematy i wyciąga wnioski;
331. rozpoznaje w tekście literackie formy użytkowe: notatka do kroniki, list;
332. analizuje, pod kierunkiem nauczyciela, przeczytane utwory: wskazuje głównych i drugoplanowych bohaterów, dokonuje oceny ich postępowania, zaznacza wybrane fragmenty tekstu, układa dalszy ciąg wydarzeń;
333. czyta lektury wskazane przez nauczyciela;
334. zna różne teksty literackie: opowiadanie, baśń, legendę, wiersz, teksty popularnonaukowe, komiksy, kroniki;
335. przejawia wrażliwość estetyczną i rozszerza zasób słownictwa poprzez kontakt z dziełami literackimi; w miarę możliwości korzysta ze zbiorów bibliotecznych (encyklopedii) i innych źródeł informacji (Internetu).

**Gramatyka**. Uczeń:

336. rozpoznaje i tworzy samodzielnie wszystkie rodzaje zdań;
337. dokonuje przekształceń zdań;
338. grupuje wyrazy według cech znaczeniowych: nazw osób, zwierząt, roślin i rzeczy;
339. odnajduje w zdaniu wyrazy określające czynności, wskazuje określenia rzeczownika;
340. dobiera słownictwo do podanego tematu;
341. potrafi rozwinąć zdanie.

**Ortografia i interpunkcja.** Uczeń:

342. zapisuje wielką literą: nazwy popularnych zabytków, niektóre tytuły książek i czasopism, przydomki; rozumie funkcję przecinka i stosuje go przy wyliczaniu;
343. zna zastosowanie dwukropka przy wyliczaniu;
344. dba o poprawność ortograficzną i interpunkcyjną podczas pisania ze słuchu oraz tekstów pisanych samodzielnie.

**2. EDUKACJA MATEMATYCZNA.** Uczeń:

345. odczytuje i zapisuje liczby od 0 do 1000;
346. liczy w przód i w tył po jeden, po dziesięć i po sto w zakresie 1000;
347. potrafi przyporządkować liczbę do konkretnych elementów w zbiorze;
348. porównuje liczby w zakresie 1000, używając określeń: „większa”, „mniejsza”, „równa”, stosuje znaki: =,<,>; ü wskazuje liczby parzyste i nieparzyste w zakresie 1000;
349. rozumie porządkowy aspekt liczby;
350. dodaje i odejmuje liczby w zakresie 100 z przekroczeniem progu;
351. wie, że dodawanie i odejmowanie to działania odwrotne (sprawdza wynik dodawania za pomocą odejmowania i odwrotnie);
352. stosuje przemienność dodawania (wie, że kolejność dodawania składników nie ma wpływu na wynik);
353. mnoży i dzieli liczby w zakresie 100;
354. wie, że mnożenie i dzielenie to działania wzajemnie odwrotne (sprawdza wynik dzielenia za pomocą mnożenia i odwrotnie);

355. stosuje przemienność mnożenia (wie, że kolejność mnożenia czynników nie ma wpływu na wynik); rozwiązuje łatwe równania z niewiadomą w postaci okienka (wspomagane rysunkami lub schematami);
356. rozwiązuje jednodziałaniowe zadania z treścią (wspomagane schematami lub rysunkami);
357. rysuje ilustracje do zadań z treścią;
358. układa pytania do treści zadań;
359. wskazuje i poprawia błędy w treści zadań;
360. rozwiązuje zadania na porównywanie różnicowe;
361. oblicza obwody figur geometrycznych: trójkąta, kwadratu, prostokąta (miarę wyraża w centymetrach);
362. mierzy długości za pomocą metra krawieckiego, taśmy mierniczej (miarę wyraża w centymetrach);
363. rozwiązuje zadania z treścią i wykonuje obliczenia dotyczące miar bez wyrażeń dwumianowanych;
364. mierzy i rysuje odcinki o długości wyrażonej w centymetrach i milimetrach, porównuje ich długość;
365. waży przedmioty, wagę wyraża w gramach, dekagramach i kilogramach (nie zamieniając jednostek);
366. porównuje wagę przedmiotu, używając określeń: „cięższy”, „lżejszy”, „waży tyle samo”, stosuje znaki (=,<,>) pomiędzy wartościami wagi wyrażonymi w tych samych jednostkach; szacuje wagi różnych przedmiotów;
367. wykonuje obliczenia dotyczące wagi i pojemności;
368. rozpoznaje monety o wartości: 10 groszy, 20 groszy, 50 groszy, 1 złoty, 2 złote, 5 złotych oraz banknoty: 10 złotych, 20 złotych, 50 złotych, 100 złotych, 200 złotych;
369. zna wartość pieniędzy;
370. zna nazwy pór roku, miesięcy, dni tygodnia i potrafi je zapisywać;
371. czyta i zapisuje daty;
372. zna liczbę dni w poszczególnych miesiącach;
373. odczytuje i zaznacza godziny na zegarze w systemie dwudziestoczterogodzinnym;
374. wykonuje obliczenia kalendarzowe i zegarowe.

**3. EDUKACJA PRZYRODNICZA.** Uczeń:

375. potrafi opisać sposoby odżywiania się zwierząt;
376. wie, na czym polega praca: sadownika, rolnika, ogrodnika, pszczelarza;
377. rozumie komunikaty pogodowe podawane w środkach masowego przekazu;
378. wie, jakie spotyka się zagrożenia wynikające z działalności człowieka (palenie śmieci, wypalanie łąk, kłusownictwo, hałas);
379. rozumie, na czym polegają zagrożenia ze strony przyrody: (huragan, lawina, śnieżyca), wie, jak należy zachować się w takich sytuacjach;
380. umie wskazać, rozróżnić i nazwać charakterystyczne cechy krajobrazów Polski (krajobraz nadmorski, górski, nizinny);
381. potrafi wyjaśnić jak funkcjonuje przyroda w różnych porach roku;
382. wie, czym grozi spożycie lub dotknięcie roślin trujących;
383. umie opisać życie w ekosystemie pola i zbiorników wodnych (wymienia nazwy podstawowych zwierząt i roślin wodnych, nazywa różne zbiorniki wodne, zna warunki życia organizmów w danym środowisku;
384. potrafi omówić znaczenie lasu dla człowieka;
385. wie, jaki jest wpływ przyrody nieożywionej (skały i minerały: glina, węgiel, sól) na życie ludzi, zwierząt i roślin.

**4. EDUKACJA SPOŁECZNA. Uczeń:**

386. aktywnie uczestniczy w życiu szkoły, zna jej tradycje, wie co to jest sztandar szkoły, stara się uczestniczyć w szkolnych uroczystościach;
387. szanuje symbole narodowe, zna ważniejsze wydarzenia historyczne, potrafi wyliczyć nazwiska wybitnych Polaków oraz ich osiągnięcia;
388. umie wskazać symbole, kojarzące się z ważnymi miastami Polski;
389. potrafi wskazać na mapie ważne miasta i miejsca Polski (góry, rzeki);
390. zna swoją miejscowość, potrafi opowiedzieć o jej przeszłości;
391. umie wskazać zabytki i pomniki w regionie, w którym mieszka;
392. podejmuje obowiązki domowe, stara się dobrze je wypełniać, rozumie potrzebę ich wykonywania; stara się uczestniczyć w uroczystościach lokalnych;

393. zna ważne osobistości, pochodzące z rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy.

**5. EDUKACJA PLASTYCZNO-TECHNICZNA.** Uczeń:

394. rozumie pojęcia: „scena rodzajowa”, „autoportret”, „sztuka nowoczesna”;
395. umiejscawia i nazywa wybrane budowle architektoniczne;
396. zna dyscypliny sztuki: fotografię, film, przekazy medialne, rzemiosło artystyczne;
397. potrafi stworzyć przedmioty charakterystyczne dla sztuki ludowej regionu;
398. zna zasady działania odkurzacza;
399. zapoznaje się z przeznaczeniem: komputera, laptopa, telefonu komórkowego (porównuje różne modele, ceny, wygląd zewnętrzny);
400. potrafi korzystać ze środków komunikacji dostępnych w miejscu zamieszkania oraz wie, z jakich środków transportu korzystają ludzie mieszkający w różnych częściach Polski.

**6. EDUKACJA MUZYCZNA.** Uczeń:

401. zna teksty wybranych piosenek;
402. zna melodię i słowa hymnu Polski;
403. realizuje rytmy poprzez rytmiczne recytowanie przysłów, gesty, ruchy i grę na instrumentach; reaguje na zmiany metrum, tempa, dynamiki;
404. zna podstawowe kroki trojaka oraz innego tańca ludowego;
405. aktywnie słucha muzyki;
406. rozpoznaje i odróżnia głosy wokalne: sopran, bas;
407. określa charakter utworów, odróżnia wykonanie solowe od zespołowego;
408. zna podstawy zapisu nutowego (półnuta, cała nuta, pauza półnutowa);
409. rozpoznaje wysokości nut: si, do górne;
410. potrafi zagrać na instrumentach proste schematy rytmu, melodii do akompaniamentu, improwizuje utwory muzyczne.

**7. EDUKACJA INFORMATYCZNA.** Uczeń:

411. potrafi w miarę potrzeb korzystać z Internetu jako źródła informacji;
412. zna różne adresy internetowe;

413. odczytuje emotikony jako zakodowane uczucia i nastroje.

**8. WYCHOWANIE FIZYCZNE.** Uczeń:

414. realizuje marszobiegi trwające około 15 minut;
415. wykonuje przewrót w przód;
416. oburącz odbija lekką piłkę sposobem górnym;
417. podbija piłkę stopą i kolanem;
418. potrafi rzucić piłką lekarską;
419. jeździ na rowerze, wrotkach, przestrzegając zasad bezpieczeństwa;
420. przestrzega zasad sportowej rywalizacji;
421. dba o bezpieczeństwo w czasie zajęć ruchowych;
422. posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem.